

Tymczasowa procedura Głównego Lekarza Weterynarii w sprawie postępowania ze zwierzętami towarzyszącymi podróżnym, wjeżdżającym z Ukrainy do UE przez polską granicę zewnętrzną w trakcie trwania konfliktu militarnego.

1. Cel wytycznych:

- ustanowienie systemu minimalizującego ryzyko wwozu zwierząt stanowiących potencjalne zagrożenie przeniesienia chorób zakaźnych, w szczególności wirusa wścieklizny na ludzi i zwierzęta w sytuacji masowego napływu osób opuszczających tereny objęte działaniami militarnymi i posiadających zwierzęta towarzyszące
- zminimalizowanie przestoju na przejściach granicznych i usprawnienie przemieszczania osób przez granicę zewnętrzną UE

Institucje odpowiedzialne: Inspekcja Weterynaryjna (IW), Krajowa Administracja Skarbowa (KAS), Wojewodowe odpowiedzialni za zarządzanie przejściami granicznymi.

2. Opis sytuacji

W sytuacji masowego przemieszczania się osób z terenu Ukrainy do UE możemy mieć do czynienia z **trzema grupami osób podróżujących** ze zwierzętami towarzyszącymi:

- obywatele UE
- obywatele Ukrainy
- obywatele innych państw trzecich.

Zwierzęta towarzyszące mogą należeć do różnych gatunków, określonych w rozporządzeniu (UE) 2013/576:

- A. zwierzę należące do gatunku: psy (*Canis lupus familiaris*), koty (*Felis silvestris catus*), fretki (*Mustela putorius furo*);
- B. bezkręgowce (z wyjątkiem pszczoł i trzmieli objętych art. 8 [dyrektywy 92/65/EWG](#) oraz mięczaków i skorupiaków, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. e, ppkt (ii) i (iii) [dyrektywy 2006/88/WE](#));
- C. ozdobne zwierzęta wodne określone w art. 3 lit. k) dyrektywy 2006/88/WE i wyłączone z zakresu stosowania tej dyrektywy na mocy jej art. 2 ust. 1 lit. a;
- D. płazy;
- E. gady;
- F. ptaki: przedstawiciele gatunków ptaków innych niż te, o których mowa w art. 2 [dyrektywy 2009/158/WE](#) (drób);
- G. ssaki: gryzoni i króliki inne niż przeznaczone do produkcji żywności,

2.1. Zwierzęta z gatunków psy (*Canis lupus familiaris*), koty (*Felis silvestris catus*), fretki (*Mustela putorius furo*)

Zwierzęta przemieszczane w warunkach nadzwyczajnej konieczności mogą towarzyszyć podróżującym **w sytuacji spełnienia wszystkich wymagań UE**, tj.:

- zwierzę zostało prawidłowo oznakowane za pomocą mikrochipa

- zwierzę zostało zaszczepione przeciwko wściekliznie i szczepienie jest nadal ważne <https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/szczepienie-na-wscieklizne>
- zwierzę posiada aktualny wynik badania serologicznego w kierunku oznaczenia miana przeciwciał przeciwko wściekliznie <https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/badanie-poziomu-przeciwcial>
- zwierzę jest zaopatrzone w ważny paszport wydany w jednym z państw członkowskich UE <https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/dokumenty-identyfikacyjne> lub w świadectwo zdrowia zgodne ze wzorem określonym w prawie UE <https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/swiadectwo-zdrowia>

Lub w sytuacji, gdy **jeden lub więcej z powyższych wymogów nie został spełniony**

2.2. Odstępstwa od standardowych wymagań dla psów, kotów i fretek z uwagi na sytuację nadzwyczajną:

Zwierzęta przemieszczane w czasie trwania konfliktu militarnego nie muszą być zaopatrzone w wynik badania serologicznego w kierunku oznaczenia miana przeciwciał przeciwko wściekliznie.

2.3. Postępowanie w sytuacji niespełnienia wymogów

Za minimalny wymóg, kiedy zwierzę może zostać wprowadzone na teren UE, należy uznać zwierzę oznakowane mikrochipem, któremu towarzyszy dokument potwierdzający wykonanie szczepienia przeciwko wściekliznie nie wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem przemieszczania. Musi być możliwość weryfikacji tożsamości zwierzęcia, tj. powiązania szczepienia z oznakowaniem. Kontroli spełnienia ww. wymagań dokonują funkcjonariusze celno-skarbowi.

W celu ustalenia statusu zdrowotnego zwierzęcia towarzyszącego podróżnemu i objęcia stosownym nadzorem **każdy podróżny, którego zwierzę nie spełnia jednego lub więcej wymagań przywozowych zobowiązany jest do wypełnienia oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik do niniejszej procedury.**

W sytuacji kiedy podróżny jest w stanie wskazać adres miejsca pobytu zwierzęcia na terenie Polski:

Informacja dotycząca przemieszczenia zwierzęcia zawarta w oświadczeniu przekazywana jest do właściwego terytorialnie powiatowego lekarza weterynarii wraz z dokumentem zawierającym decyzję PLW właściwego terytorialnie dla miejsca przekroczenia granicy zewnętrznej UE.

PLW dokonuje objęcia zwierzęcia izolacją oraz nadzoruje wykonanie czynności warunkujących spełnienie wymagań przez zwierzę, tj.:

- oznakowanie zwierzęcia (jeśli brak jest transpondera lub jest nieczytelny)
- zaszczepienie przeciwko wściekliznie (jeśli szczepienia nie można udokumentować lub jest nieważne)
- pobrania krwi do badania serologicznego w kierunku oznaczenia poziomu przeciwciał przeciwko wściekliznie wykonanego przez zatwierdzone laboratorium.

Po uzyskaniu wyniku badania serologicznego, zgodnie z którym poziom przeciwciał zaświadcza o nabytej odporności, zwierzę zostaje zwolnione z izolacji, a zwierzęciu zostają wydane dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów.

W sytuacji kiedy podróżny nie jest w stanie wskazać adresu miejsca pobytu zwierzęcia na terenie Polski

Urzędowy lekarz weterynarii dokonuje oznakowania i zaszczepienia zwierzęcia (w sytuacjach wskazanych powyżej) w miejscu tymczasowego pobytu zwierzęcia wraz z właścicielem/opiekunem po przekroczeniu granicy.

Koszty związane z ww. czynnościami są pokrywane z budżetu państwa.

Załącznik stanowiący wzór oświadczenia właściciela/opiekuna zwierzęcia stanowi załącznik do procedury.

2.4. Postępowanie ze zwierzętami poniżej 12 tygodnia życia

Zwierzęta opisane w pkt 2 A:

- do 8 tygodnia życia poza wypełnienie wniosku żadnych dodatkowych procedur,
- od 8 do 12 tygodnia życia jak w pkt 2.2 i 2.3.

2.5. Postępowanie ze zwierzętami wprowadzonymi nielegalnie (w przypadku wykrycia nielegalnego przekroczenia granicy przez właściciela lub opiekuna zwierzęcia)

Organ, który ujawnił nielegalne przekroczenie granicy, w przypadku wykrycia posiadania przez osobę zatrzymaną zwierzęcia lub zwierząt, powiadamia o tym właściwego terytorialnie Powiatowego Lekarza Weterynarii, który podejmuje decyzje o dalszym postępowaniu ze zwierzęciem (umieszczenie w schronisku lub azylu dla zwierząt, w ostateczności eutanazja).

3. Pozostałe gatunki zwierząt przemieszczanych jako towarzyszące

Pozostałe (gryzonie, króliki, płazy, gady, ozdobne zwierzęta wodne, bezkręgowce)

Z uwagi na brak zagrożenia związanego z potencjalnym przeniesieniem chorób zakaźnych niebezpiecznych dla ludzi lub zwierząt wirusa wścieklizny wprowadza się czasowe zwolnienie z obowiązku posiadania pozwolenia Głównego Lekarza Weterynarii na wwóz. Jeśli będą jakieś gatunki objęte ograniczeniami z uwagi na Konwencję Waszyngtońską CITES bez wymaganych zezwoleń - decyzję podejmuje Krajowa Administracja Skarbowa.